

Eli funktionaalinen luettelointi. Tunnistetaan ja kuvaillaan teoksen eri tasoja.

FRBR

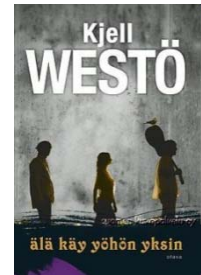

Teos – manifestaatio

Jotkut ihmiset taivaltavat läpi koko elämänsä oma riittämättömyys kasvoin ja ruumiin liikkeisiin kirjoitettuna. Heistä huok häätännys, heille suodaa vähemmän mahdollisuuk kuin he ansaitsivat, ja jossakin vaiheessa epäonnistumiset alkavat jäytää heitä sisältäpäin. Oletan että hän jota kuts Arieliksi oli alun alkaen sellainen...

Det finns människor som går genom livet med sin otillräcklighet skriven i ansiktet och i kroppens rörelser. De utstrålar ängskan, de får färre chanser än de förtjänar och i något skede börjar misslyckandena äta dem inifrån. Jag antar att han jag kallar Ariel var en sådan människa redan från början...

”kaikkien kielellisten versioiden kuljettama ajatussisältö, esim. kirjan kertoma tarina tai kirjoittajan mielessä liikkuvat ideat”

→ **Ekspressio(t)**

”tietty teksti tietynkielisenä”

→ **Manifestaatio**

kustantaja julkaisee manifestaation

→ **Kappaleet**

”konkreettinen esine, jossa on paperiset sivut ja sidos”

Kirjasammon sovellus

- Abstrakti teos
  - Piirteitä FRBR-mallin teoksesta ja ekspressiosta
  - Kuvataan kaikille eri versioille yhteiset elementit
  - Esim. tekijä, sisällönkuvailutiedot
- Fyysinen teos
  - Vastaa lähinnä FRBF-mallin manifestaatiota
  - Kuvataan kullekin versiolle, esim. käännökselle ominaiset elementit
  - Esim. kääntäjä, kustantaja, sivumäärä
- Kappale
  - Saatavuustiedot kunkin kirjaston omasta järjestelmästä

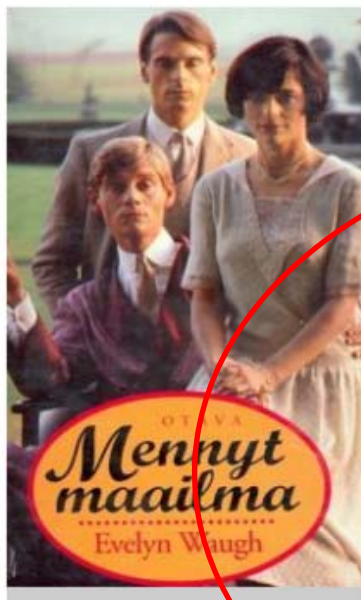
Kuulti pohjasta kulemme, kohti kuohuja kovaa, lakkapästä laineita: sampoja tapoamahan, kirjokanta katsomahan Pohjolan kivimäestä, väärän väkisen sisästä. Sanoi lieto Lemminkäinen: Ohoh vanha V

Etusivu

Hae Kirjasammosta

MENNYT MAAILMA

Nimi **Mennyt maailma**
 Tekijä **Waugh, Evelyn**
 Tyypit **romaanit**
 Kirjallisuudenlaji **perheromaanit**
rakkausromaanit
aikakausiroomaanit
 Aiheet ja teemat **alkoholismi**
aristokratia
kapinointi
kriisit
rappio
onneton rakkaus
muistelu
 Henkilöt, toimijat **rakastavaiset**
perheet
nousukkaat
 Päähenkilöt **Flyte, Julia**
Flyte, Sebastian
Ryder, Charles
 Tapauspaikat **maaseutu**
kartanot

Niteet kirjastoissa

Katso myös

- ▶ Sinun jälkeesi, Max
- ▶ Vartiotorni
- ▼ Keskipäivän haltija

Kirjallisuudenlaji | perheromaanit

Tyyppi | romaanit

Tapahtuma-aika | toinen

maailmansota

Tarkka aika | 1930-luku

Tapahtuma-aika | sotienvälinen
aika

Aiheet ja teemat | toinen

maailmansota

Tarkka aika | 1920-luku

- ▶ Damaskoksen rakastavaiset
- ▶ Jasmiinin tuoksu
- ▶ Krigsvinter på Larssäter
- ▶ sotienvälinen aika
- ▶ toinen maailmansota
- ▶ Johtaja Raskin muotokuva
- ▶ Vihreä hattu

Rekisteröidy ja luo kirjahyllyjä

Kirjastoista löydät kirjastoista

Romaani varakkaan aatelistiperheen elämästä vuosisadan alun Englannissa huokuu hillittyä charmia ja dekadenssia.

Tekstinäyte

Ehdittyäni kukkulan laella olevalle C-komppanian majoitusalueelle käännyin katsomaan taakseni leirikentälle, joka juuri ilmestyi näkyviin aikaisen aamun harmaasta sumusta.

Julkaisut

Nimi	Mennyt maailma
Alanimike	kapteeni Charles Ryderin hengelliset ja maalliset muistelmat
	romaani
Ilmestymisaika	1949
Sivumäärä	388
Kustantaja	Otava
Kieli	suomen kieli
Kääntäjä	Lehtinen, Pentti
Sarjamerkintä	Seven
	Suosikkiromaanit
	Otavan 10-sarja: 6
Nimi	En förlorad värld
Ilmestymisaika	1946
Sivumäärä	414
Kustantaja	Ljus
Kieli	ruotsin kieli
Kääntäjä	Odelberg, Margaretha
Nimi	Brideshead revisited
Ensimmäinen julkaisu	kyllä
Ilmestymisaika	1945
Kieli	englannin kieli

Kirjasampo
Facebookissa

Tykkää 610

Tesauruslähtöinen, tietokoneohjelmistojen näkökulmasta kehitetty sisällönkuvailujärjestelmä, joka kuvaa järjestelmän käsitteet ja niiden väliset suhteet. Ontologiat ovat kieliriippumattomia.

ONTOLOGIAT

Asiasanasto / ontologia

Asiasanastojen avulla tuotettu tieto edellyttää aina ihmisen **tulkintaa**.

Asiasanasto > ontologia:

Asiasanaston termien **analyysi**, merkitysten ja keskinäisten suhteiden **määrittely**.

Ontologian käsitteet **yksilöidään** urien avulla

- kieliriippumattomuus
- koneluettavuus
- linkitettävyyys

Asiasanastot ja tesaurukset kortistoajan sisällönkuvailuväline, ontologiat verkkomaailman

Kaunokki-ontologia

- Ontologisointi osana Kirjasampo–projektia, Katri Seppälän (TKK) ohjaus
  - Käsiteanalyysi, käsitteiden määritelmät ja niiden väliset suhteet ja hierarkiat, ripustus YSO:an.
- **Kaunokki-ontologia = yhdistelmäontologia**, jossa mukana Kaunokin ja YSA:n termit ontologisoituna.
  - **Integroitu** annotointiohjelmaan > helppo poimia
  - Termin **kontekstitiedot** esiin > nähdään määritelmä, lähikäsitteet
  - **Kieliriippumattomuus** > sisällönkuvailu tehdään vain kerran suomeksi tai ruotsiksi, voidaan esittää jommallakummalla kielellä
- Sisällöllisesti asiasanastot ja ontologia pyritään pitämään mahdollisimman identtisinä.

Romaanit: Solveigin laulu

[\[view\]](#) | [\[rdf\]](#) | [\[config\]](#) | [\[remove\]](#)

dateModified	add new literal <input type="text"/> <input type="button" value="add"/> [remove] 05.05.2010 14:52	
nimi	add new literal <input type="text"/> [remove] (fi) Solveigin laulu [remove] (sv) Solveigs sång	muu nimi abstrakti teos: ilmestynyt myös nimellä; fyysinen teos: alanimeke add new literal <input type="text"/>
muu nimi abstrakti teos: ilmestynyt myös nimellä; fyysinen teos: alanimeke	add new literal <input type="text"/>	tekija teoksen päävastuullinen tekijä select reference <input type="text"/> [remove] Sinkkonen, Lassi
tekija teoksen päävastuullinen tekijä	select reference <input type="text"/> [remove] Sinkkonen, Lassi	tyyppi select reference <input type="text"/> [remove] Romaanit [e]
tyyppi	select reference <input type="text"/> [remove] Romaanit [edit]	kirjallisuudenlaji poimi genreä kuvaavat asiasanat valikosta select reference (range unknown) <input type="text"/> [remove] kehityskertomukset [edit] [remove] klassikot [edit] [remove] psykologiset romaanit [edit]
kirjallisuudenlaji poimi genreä kuvaavat asiasanat valikosta	select reference (range unknown) <input type="text"/> [remove] aikuistuminen [edit] [remove] naisen asema [edit] [remove] perhe-elämä -- kriisit [edit] [remove] perheväkivalta [edit] [remove] sota [edit] [remove] vanhemmuus [edit]	select reference (range unknown) <input type="text"/> [remove] isovanhemmat [edit] [remove] tytöt [edit] [remove] työläiset [edit] [remove] työväenluokka [edit] [remove] vanhemmat [edit]
aiheet ja teemat poimi asiasanat valikosta	select reference (range unknown) <input type="text"/> [remove] isovanhemmat [edit] [remove] tytöt [edit] [remove] työläiset [edit] [remove] työväenluokka [edit] [remove] vanhemmat [edit]	select reference (range unknown) <input type="text"/> [remove] isovanhemmat [edit] [remove] tytöt [edit] [remove] työläiset [edit] [remove] työväenluokka [edit] [remove] vanhemmat [edit]
henkilöt, toimijat poimi asiasanat valikosta	select reference (range unknown) <input type="text"/> [remove] isovanhemmat [edit] [remove] tytöt [edit] [remove] työläiset [edit] [remove] työväenluokka [edit] [remove] vanhemmat [edit]	select reference (range unknown) <input type="text"/> [remove] isovanhemmat [edit] [remove] tytöt [edit] [remove] työläiset [edit] [remove] työväenluokka [edit] [remove] vanhemmat [edit]
toimijat poimi toimijoiden nimi valikosta	select reference <input type="text"/> [remove] Rönne [edit]	select reference <input type="text"/> [remove] Rönne [edit]

asiasana	aikakausiromaanit, tidsskildringar
korvaa asiasanan	epookkiromaanit
kuvaus	Käytetään teoksista, joissa kuvataan jotakin aikakautta ja sen tapoja.
lähde	Verkko-Kaunokki
lähikäsite	taparomaanit
ryhmä	Genre
tunniste	44289
tyyppi	KAUNO-käsite
vastaava käsite	keyword174340287448*
yläkäsite	romaanit , romaanit

HAKU

tuotemerkit

▼ Romaanit (5)

Euroopan omistajat

Asiasana tai oma avainsana | automerkit
Asiasana tai oma avainsana | tavamerkit

Korvikeautojen koeajot

Asiasana tai oma avainsana | automerkit

Macht und Rebel

Aiheet ja teemat | tavamerkit

Tekonekeri ja Lada-nainen

Asiasana tai oma avainsana | automerkit

Toinen

Asiasana tai oma avainsana | tavamerkit

▶ Runokokoelmat (1)

▶ Musiikki (1)

Rekisteröidy ja luo kirjahyllyjä kiinnostavista teoksista lukulistoiksi itsellesi tai jaettavaksi ystäville.

Kysy kirjallisuudesta

Sivupiiri.fi
Kirjoja ja kavereita.

Kirjasampo
Facebookissa
Tykkää 641

5/24 - Leikepöytä
Kohde kerättiin.

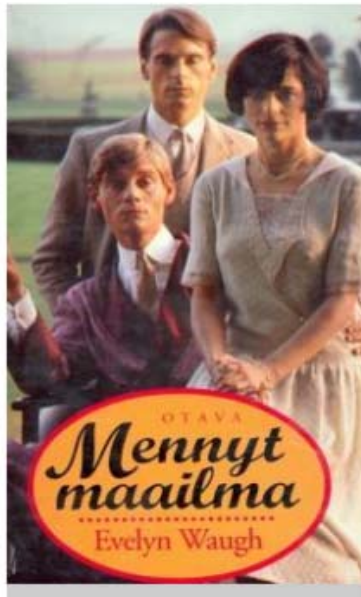
Kuulti pohjasta kulemme, kohti kuohuja kovaa, lakkupästä lainehtia: sämpöä tapoamahan, kirjokaatta katsomahan Pohjolan kivimäestä, väärän väskisen sisästä." Sanoi lieto Lemminkäinen: "Ohoh vanha V

Etusivu

Hae Kirjasammosta

MENNYT MAAILMA

Nimi **Mennyt maailma**
 Tekijä **Waugh, Evelyn**
 Tyyppi **romaanit**
 Kirjallisuudenlaji **perheromaanit**
rakkausromaanit
aikakausiroomaanit
 Aiheet ja teemat **alkoholismi**
aristokratia
kapinointi
kriisit
rappio
onneton rakkaus
muistelu
 Henkilöt, toimijat **rakastavaiset**
perheet
nousukkaat
 Päähenkilöt **Flyte, Julia**
Flyte, Sebastian
Ryder, Charles
 Tapahtumapaikat **maaseutu**
kartanot

Niteet kirjastoissa

Katso myös

- ▶ Sinun jälkeesi, Max
- ▶ Vartiotori
- ▼ Keskipäivän haltija
- Kirjallisuudenlaji | perheromaanit
- Tyyppi | romaanit
- Tapahtuma-aika | toinen maailmansota
- Tarkka aika | 1930-luku
- Tapahtuma-aika | sotienvälinen aika
- Aiheet ja teemat | toinen maailmansota
- Tarkka aika | 1920-luku
- ▶ Damaskoksen rakastavaiset
- ▶ Jasmiinin tuoksu
- ▶ Krigsvinter på Larssäter
- ▶ sotienvälinen aika
- ▶ toinen maailmansota
- ▶ Johtaja Raskin muotokuva
- ▶ Vihreä hattu

Rekisteröidy ja luo kirjahyllyjä

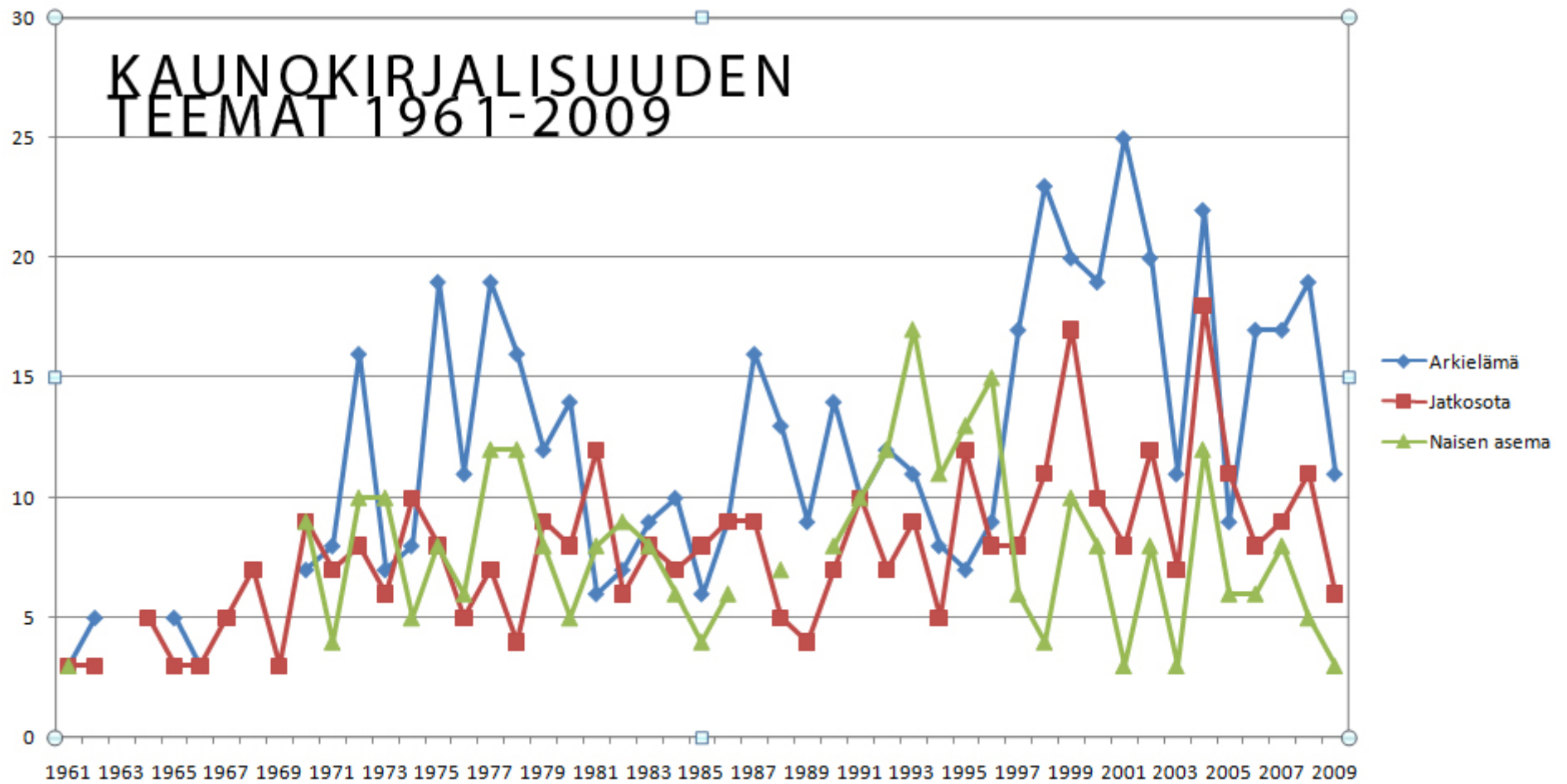
Kirjastoista löydät kirjastoista

Kirjasammon datan käsittelyä

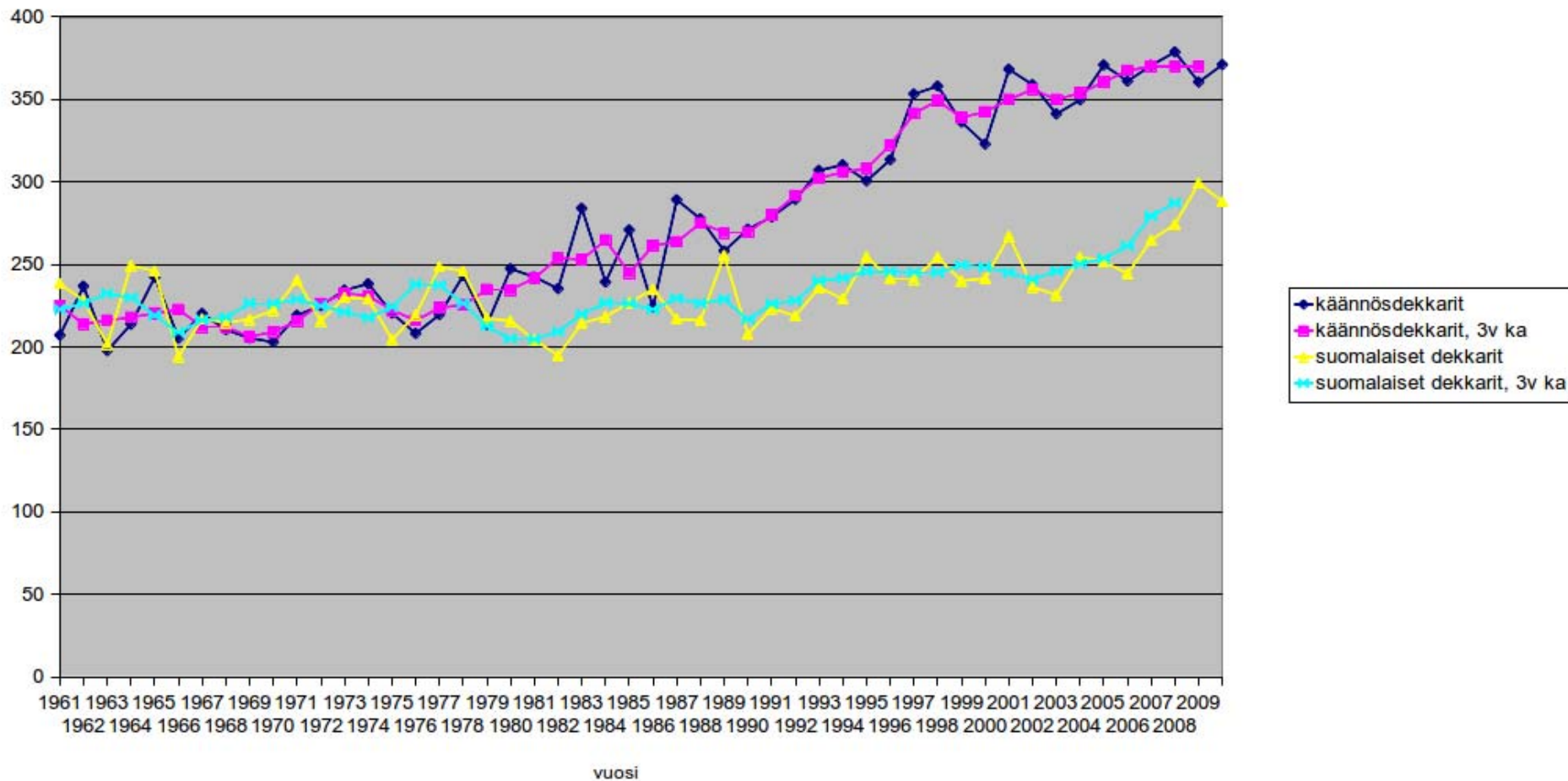
HS OPEN #2

24.5.2013 ITY-seminaari

Dekkarien keskimääräinen pituus vuosittain

Tyypillinen suomalainen kaunokirjallinen teos?

On romaani

- joka kertoo arkielämästä, ihmissuhteista tai rakkaudesta
- joka sijoittuu maaseudulle, yleisin "tarkka tapahtumapaikka" on Helsinki
- jonka henkilöt ovat todennäköisemmin naisia, kirjailijoita, sotilaita tai äitejä
- joka sijoittuu sota-aikaan ja 1940-luvulle
- jonka nimi on *Mies on ja ei*

Palkituimmat teemat

- ihmissuhteet, elämänmuutokset
- arkielämä, rakkaus, kuolema
- miehet, naiset
- Helsinki, Suomi